

הנחיות להוראת המצגת – תמונות מחיי בית הספר

קהל היעד: כיתות ז-ט

משך הפעילות: שיעור אחד או שניים

הפעילות עוסקת במושג "סולידריות חברתית" ומהווה חלק מפרויקט שמטרתו להסביר לתלמידים את הערכים שעליהם מושתתת פעילות הביטוח הלאומי: רעיון הערבות ההדדית, הקטנת הפערים בחברה, צמצום העוני והבטחת התקיימותה של מערכת הביטחון הסוציאלי לאורך זמן. הפעילות תמחיש לתלמידים את המושג באמצעות אירועים מחיי בית הספר, ויכולה לעמוד בפני עצמה, בלי קשר לנושא הביטוח הלאומי.

מטרות

- התלמידים יבינו מהי סולידריות חברתית.
- התלמידים יכירו בחשיבותה ובערכה של סולידריות לגבי החברה.
- התלמידים יבינו ששמירה על סולידריות דורשת פעולה ולעתים אף ויתורים.

מהלך הפעילות

שקף הפתיחה: תמונות מחיי בית הספר

שקף הפתיחה מציג תמונות שונות מחיי בית הספר.

מומלץ לשאול את התלמידים:

- תארו: מה אתם רואים בתמונות? התייחסו לכל הפרטים.
- לפי דעתכם, מהו נושא הפעילות?

שקף 2: מהמתרחש בבית הספר

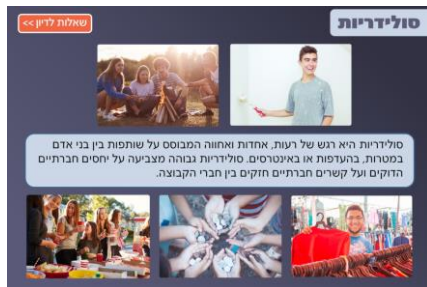
בשקף זה מוצגות ארבע תמונות. בלחיצה על כל תמונה מופיע סיפור קצר המתקשר אליה. כל סיפור קשור לסולידריות חברתית בהיבט שונה. בסיפור על צביעת הכיתה: סולידריות חברתית מתבטאת בשיתוף פעולה למען מטרה משותפת. בסיפור על הקומזיץ: סולידריות חברתית מתבטאת באפשרות של כל קבוצה לבחור פעילות שמתאימה לה.

בסיפור על מסיבת הכיתה: סולידריות חברתית מתבטאת בויתור לטובת האחר או לטובת קבוצת מיעוט.

בסיפור העוסק בקניית חולצות: סולידריות חברתית מתבטאת בהתגייסות למען האחר. המטרה היא להגיע לכך שהתלמידים גם ילמדו מהי סולידריות חברתית וגם יבינו ששמירה על סולידריות דורשת פעולה ולעתים אף ויתורים.

אפשר לבקש בכל פעם מתלמיד אחר לבחור בסיפור מקרה ולעודד את התלמידים האחרים להביע את דעתם באמצעות הסקר או הסלב. מומלץ לשאול:

- בעקבות הפעילות – איך הייתם מגדירים "סולידריות חברתית"?
- לפי דעתכם, מה סולידריות חברתית דורשת?
- מה תהיו מוכנים לעשות למען סולידריות חברתית?

שקף 3: סולידריות

בשקף זה מופיעה הגדרה של סולידריות. מומלץ לבקש מן התלמידים להקריא אותה ואז לשאול:

- מה הקשר בין סיפורי המקרה למושג "סולידריות"?
- איך הסולידריות באה לידי ביטוי בכל אחד מהמקרים?

מומלץ גם ללחוץ על השאלות לדיון. ניתן לחלק את התלמידים לקבוצות. כל קבוצה תדון בשאלה ותציג את התשובה שלה.

אפשר לשאול:

- האם יש לכם סיפור על סולידריות חברתית מחיי בית הספר או ממקום אחר?

שקף 4: מה דעתכם?

בשקף זה מוצגות הצעות שונות לשמירה על סולידריות חברתית.

התלמידים יכולים להביע את דעתם לגבי כל הצעה – עד כמה הם מסכימים איתה. ניתן לשאול:

האם ידעתם? השנה הנושא השנתי הוא ערבות הדדית. איך הנושא השנתי מתקשר לפעילות בנושא סולידריות חברתית? מה הקשר בין ערבות הדדית לסולידריות חברתית? מומלץ להסביר:

אחריות חברתית, ערבות הדדית וסולידריות הן הדאגה של הכלל למצוקת הפרט ולמצוקות של מגזרים שונים בחברה (למשל: משפחות חד הוריות, נוער בסיכון, קשישים עיריים). העובדה שכל האזרחים, עשירים ועניים כאחד, נהנים במידה שווה ממגוון שירותים חברתיים ברמה טובה – יכולה לחזק את תחושת הלכידות

החברתית ולמנוע ניכור בין קבוצות שונות באוכלוסייה.

המוסד לביטוח לאומי הוא הגוף המקצועי המוביל בתחום הביטחון הסוציאלי בישראל. הביטוח הלאומי פועל על פי חוק ליישום מדיניות הרווחה של מדינת ישראל, והוא שותף משפיע בהתוויית מדיניות הרווחה ובשמירה עליה. רעיון הערבות ההדדית, הקטנת הפערים בחברה, צמצום העוני והבטחת התקיימותה של מערכת הביטחון הסוציאלי לאורך זמן עומדים בבסיס פעילות הארגון.

שאלות לדין

- סלב** מה, לדעתכם, עלול לפגוע בסולידריות חברתית?
- סלב** תנו דוגמה לפעולה שהמדינה יכולה לבצע כדי לחזק את הסולידריות בין אזרחי.
- סלב** כיצד משפיעה רמת הסולידריות בחברה על תפקודה של החברה?

שקף 5: שאלות לדין

בפעילות זאת מופיעות שלוש שאלות לדין עליהן ניתן לענות באמצעות שימוש באפליקציית 'סלב'.

מומלץ לחלק את הכיתה לקבוצות, לדון באחת השאלות ולהעלות את התשובה ללוח.

אפשר להביא לכיתה עיתונים ולבקש מהתלמידים לחפש כתבות העוסקות בסולידריות חברתית או בהעדר סולידריות בין האזרחים.